

Wystawa historyczna „Wołosi w Ochotnicy i Tylmanowej”

DZIEDZICTWO WOŁOSKIE

Pojawienie się wołoskich pasterzy w naszej części Karpat wywarło decydujący wpływ na dalszy rozwój tych ziem oraz było przyczyną wytworzenia się ich wyrazistego, unikatowego charakteru. Przyniesione przez Wołochów umiejętności pasterskie wraz z obrzędowością, zespołem wierzeń, a nade wszystko poczuciem wolności osobistej przesądziło o wytworzeniu się silnej lokalnej tożsamości oraz poczucia wspólnoty wśród ludzi zamieszkujących tereny karpackie.

ELEMENTY GWARY

ORNAMENTYKA I ZDOBNICTWO

STRÓJ REGIONALNY

TRADYCJE ZBÓJNICTWA

NAZEWNICHTWO MIEJSCOWE

WIERZENIA I OBRZĘDOWOŚĆ

PASTERSTWO GÓRSKIE

WOŁOSI W OCHOTNICY I TYLMANOWEJ

1. Hala Gore Gorcowski
2. Hala Gorcowskie (Pocunowce)
3. Hala Gore Młynieński i Cerhliny
4. Hala Przysłop Dolny
5. Hala Przysłop Górny
6. Hala Ciośki pod Kiczorą (Babińskie i Młynieńskie)
7. Hala Stus
8. Hala Przechyba i Przechyba
9. Hala Magurki
10. Hala Niżna za Szeroką
11. Pastwiska Znaki i Sucha
12. Hala Kałużna
13. Hala Za Wierchem
14. Hala na Runkach
15. Pastwiska w rejonie Lubania
16. Hala w rejonie Pasterskiego Wierchu
17. Pastwiska w rejonie Suchego Gronia
18. Pastwiska w rejonie Dzwonkówek

w Ochotnicy. Z czasem pewna część Wołochów osiedliła się również w typowo rolniczej Tylmanowej, na stałe wnosząc elementy gospodarki pasterskiej oraz kultury wołoskiej do tradycji tej wsi. Wołosi wypalali pastwiska wspólnotowe w porośniętych puszcza górach, by mieć gdzie wypasać swe stada. Najstarsze takie pastwiska, czyli hale, leżące na terenie Gminy Ochotnica Dolna to hale pod Gorcem, Przysłopy oraz Ciośki pod Kiczorą. Powstały na początku XV wieku w wyniku działalności Wołochów z grupy Dawida. Do końca XVI w. powstały wszystkie większe hale w Ochotnicy, w tym m.in. Magurki, Przechyba, Runki, Kałużna i Stus. Tylmanowa posiadała ogromne hale u stóp Pasterskiego Wierchu, a także w rejonie Dzwonkówek oraz Suchego Gronia.

Teksty i nadszere wyrysowanie: Wojciech Males / Opracowanie graficzne: Marcin Wierzbowski

Dobiegły końca prace związane z opracowaniem wystawy historycznej „Wołosi w Ochotnicy i Tylmanowej”.

Ekspozycja składa się z kilku plansz tzw. **infografik**, zawierających informacje dotyczące

Wołochów i dziedzictwa pozostawionego przez nich: pasterstwa, życia na szałasie, wyrobu oscypka, hal i polan - roślinności, która je porasta oraz procesu zarastania. Treść jest ilustrowana grafikami, które w ciekawy sposób prezentują wiedzę historyczną i kulturę wołoską.

Opisy do plansz przygotował **Wojciech Mulet**, zaś grafikę wykonał **Marcin Wierzchowski**.

Wystawa po raz pierwszy zostanie zaprezentowana podczas promocji komiksu historycznego. Wydarzenie odbędzie się już 28 marca w Wiejskim Ośrodku Kultury w Ochotnicy Górnej.

Szczegóły wkrótce.